

ZŠ Frenštát pod Radhoštěm, Zahuní 408

Školní časopis č. 1/2021

Kalamitě

Nová příjezdová cesta pro naši bezpečnost

Distanční výuka

Umělkyně s duší dobrodruha

ÚVODNÍ SLOVO

Každá škola by měla mít svou „tvář“. Něco charakteristického, neopakovatelného, typického..., zkrátka to, co ji odlišuje od jiných a pro co ji rodiče a žáci preferují při svém výběru před ostatními školami ve městě a okolí.

Jednou ze zajímavých věcí může být mimo jiné i vydávání školního časopisu.

Dostává se vám do rukou časopis Kalamář, který je sestaven z psaných, ilustračních a fotografických příspěvků žáků naší školy.

Úvodním slovem vás bude příště provázet nový šéfredaktor časopisu, kterého si zvolí redakční rada. Šéfredaktora Kalamáře zatím nemáme, stejně jako se osobně neznají všichni žáci, kteří se podíleli na tvorbě tohoto prvního čísla. Neprobíhala klasická linie, kdy zkušenější radí méně zkušeným, starší mladším, nebo kdy se při společném sezení doplňují nápady a postřehy jiných. Zároveň neprobíhaly téměř žádné školní akce, exkurze, výlety, kurzy nebo kroužky, které se mohly stát vhodnými náměty pro začínající tvůrce periodika. Vše mělo společnou příčinu – koronavirovou pandemii.

O to víc jsem byl mile překvapen, jaké množství příspěvků v těchto ztížených podmínkách žáci napsali či vytvořili. První číslo Kalamáře je rozsáhlejší a obsahově pestré. Pokusili jsme se v něm kaleidoskopicky zachytit všechny události týkající se naší školy v období, kdy žádné číslo školního časopisu nevycházelo.

Jak moc se nám to povedlo, můžete sami posoudit na následujících stránkách.

Mgr. David Hýl

OBSAH

Co se podařilo

Nová příjezdová cesta pro naši bezpečnost 3

Aktuální téma

Školní anketa a vyhodnocení 4

Co víme o Covid-19? 5

Distanční výuka 6

A zas distanční výuka 6

Perličky z online hodin češtiny,

fyziky a matematiky 8

DUEL: prezenční versus distanční výuka 9

Doba covidová aneb Jak se doma nezbláznit 9

Rozhovor

Umělkyně s duší dobrodruha 10

Seznamka s žáky školy

Neobyčejná 5.A 11

Kaleidoskop školních událostí

Pasování na čtenáře 12

Předávání slabikářů 12

Vodní radovánky prvňáčků 12

Logická olympiáda 13

Dějepisná olympiáda 13

Mikulášský den 13

Zprávy z naší družiny 13

Ocenění žáků za práce o T. G. Masarykovi 14

Sportovní okénko

Skialpinismus 16

Ohlédnutí za Vánocemi

Tradice u nás v době vánoční 17

Tradice v cizích zemích v době vánoční 18

Recenze

Recenze na knižní sérii 19

Soutěž o ceny

Uhádni pohádkovou postavu 19

Putování časem

Vzpomínky rodičů a prarodičů žáků z 6.B

na události 17. listopadu 20

Pomlčková válka aneb Co předcházelo

rozdělení Československa 21

Rozumíte řeči starší generace 21

Svět zvířat

Pes – nejlepší kamarád 22

Pejsek ano, nebo ne?? 22

Kvízy a křížovky

Dějepisný kvíz - starověký Egypt 23

Křížovka v německém jazyce 23

Tvorba žáků

Výtvarné práce 24

Nová příjezdová cesta pro naši bezpečnost

Po třech měsících stavebních prací byl v pátek 16. 10. 2020 předán k částečnému užívání upravený příjezd k Základní škole Záhuní. V listopadu byly dodány značky, tím pádem byl zprovozněn i průjezd pro auta. Hlavním cílem úpravy příjezdu k základní škole a úpravy parkovacích ploch před hlavním vstupem do školy bylo zvýšení bezpečnosti žáků, jejich rodičů, zaměstnanců i návštěvníků školy při příchodu a odchodu ze školy.

Již v roce 2014 tým projektu „Na zelenou“ zorganizoval dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zajištění bezpečnosti žáků ZŠ Záhuní a jejich všestranný rozvoj. Byly zmapovány přístupové cesty do školy a určeny jejich nejrizikovější místa.

Konkrétní cíle projektu vypadaly takto:

- zvýšení bezpečnosti na přechodech pro pěší přes komunikaci I/58 zejména v časech, kdy neasistuje městská policie
- trvalé zvýšení zájmu žáků o cyklistiku jako dopravní prostředek a jako ideální sportovní aktivitu
- omezit přepravu žáků do školy automobily, zklidnit tak automobilový provoz v bezprostředním okolí školy, přispět ke zlepšení životního prostředí
- regulace provozu zásobovacích vozidel tak, aby probíhala výhradně mimo dobu přesunu žáků do školy a ze školy

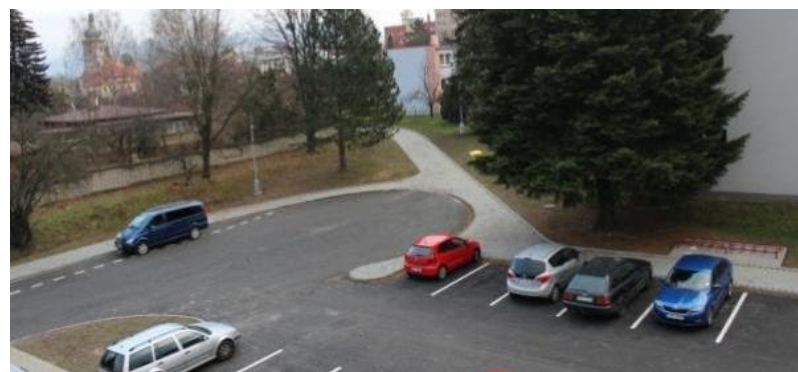
- zapojení žáků a jejich rodičů do řešení dopravní problematiky, zvýšení jejich zájmu o veřejné dění ve městě

- zvýšení znalostí dopravních předpisů žáků a jejich využití v praxi

- výchova žáků v aktivní a odpovědné občany se vztahem k ochraně životního prostředí.

Zpracováním dotazníků se získaly cenné informace, které pomohly problém u naší školy s příjezdovou a bezpečnostní plochou lépe identifikovat. Dotazníkové šetření se zúčastnilo 200 žáků a jejich rodičů z celkového počtu 287 oslovených osob.

Po šesti letech byl projekt úspěšně realizován. Došlo ke zrušení horní příjezdové cesty, která byla nahrazena chodníkem a nově slouží pouze pro pěší. Auta tak mohou přijíždět ke škole už jen původní spodní příjezdovou cestou. Ta má nový asfaltový povrch a podélně je vybudován chodník ze zámkové dlažby.

Odstraněno bylo také schodiště, které spojovalo horní a dolní parkoviště a místo něj zde byl vybudován bezbariérový šikmý nájezd. Všechny tyto úpravy přispěly k zajištění bezpečnosti žáků školy.

Náklady na rekonstrukci převýšily částku šest milionů korun a byly hrazeny z rozpočtu města.

Stavbu provedla firma SWIETELSKY stavební s.r.o..

Poděkování patří vedení školy, městskému zastupitelstvu i Klubu rodičů.

Filip Christodulos, VII.C

Foto: Filip Christodulos

Školní anketa a vyhodnocení

Na začátku roku 2021 byla po několika měsících znovuoobnovena činnost školního časopisu. Ten nyní bude vycházet s několika změnami, které jsme pro vás připravili. Časopis změnil svůj název i logo a bude vycházet ve větším formátu. Kromě dalších novinek týkající se obsahové a grafické stránky, se můžete těšit i na nové redaktory, výtvarníky či fotografy.

Aby byl časopis pro vás co nejpřitažlivější a zároveň abyste měli možnost podílet se svými nápady, názory a preferencemi na výsledné podobě školního periodika, zorganizovali jsme školní anketu.

Jak dopadlo vyhodnocení ankety?

Z vašich návrhů na pojmenování časopisu se nejčastěji objevovaly názvy jako *Školní svět*, *Záhuňský časopis*, *Naše škola* a další, ale nás nejvíce zaujal název *Kalamář*. Tato varianta, která znázorňuje nádobku na inkoust a symbolizuje vzdělávání našich předků, byla členy redakce vybrána jako nový název našeho školního periodika.

Z témat projeví žáci 1. stupně největší zájem o rubriky s názvem *O sportu* a *Křížovky, doplňovačky, kvízy*. Vysokou četnost získaly i tematické okruhy *Texty o zvířatech* a *Zajímavosti o slavných osobnostech*. Naopak nejméně zajímavé by pro žáky byly *Inzeráty* a články týkající se *Školních kroužků*.

Celkem se do ankety zapojilo 46 žáků 1. stupně ze čtvrté a páté třídy.

Žáky 2. stupně nejvíce zaujaly *Recenze* *deskových/počítačových/mobilních her*, dále rubrika s názvem *Recepty na dobrá jídla* a na třetím místě se s velmi podobnou četností umístila témata *Recenze knih/filmů*, *Komiksy* a *Sport*. Nejmenší zájem byl o *Historii* a *Školní kroužky*.

ANKETA O ŠKOLNÍM ČASOPISU

Ahoj, v této anketě ti dáváme možnost podílet se svými nápady na novém školním časopisu.

1. Jaký by podle tebe mohl mít časopis NÁZEV?

2. O jakých tématech chceš, abychom ve školním časopisu psali? Můžeš zaškrtnout i více možností:

☐ Reportáže z výletů a kurzů

☐ Rozhovory

☐ O školních kroužcích

☐ O sportu

☐ Historie

☐ Tipy na výlet

☐ Recenze (zhodnocení) knih, filmů

☐ Recenze (zhodnocení) deskových/počítačových/mobilních her

☐ Texty o zvířatech

☐ Zajímavosti o slavných osobnostech (herci, zpěváci)

☐ Recepty na dobrá jídla

☐ Inzeráty

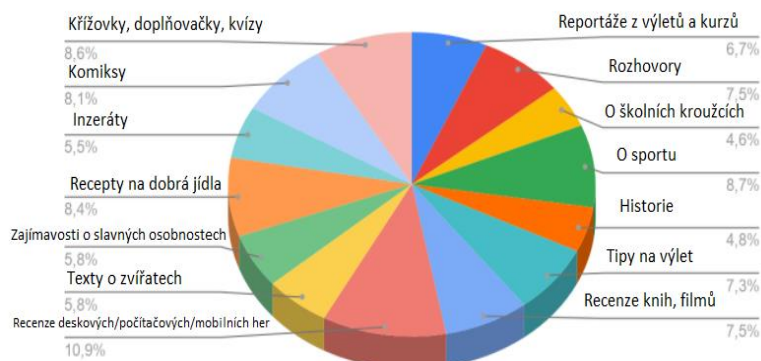
☐ Komiksy

☐ Křížovky, doplňovačky, kvízy

3. O jakých dalších tématech chceš, abychom psali?

Do ankety na 2. stupni se zapojilo celkem 173 žáků z celkem devíti tříd 6. - 9. ročníků.

Celkové vyhodnocení ankety 1. a 2. stupně

V celkovém hodnocení měli žáci největší zájem o *Recenze deskových/počítačových/mobilních her*. Vysoký počet hlasů získala i rubrika *O sportu* společně s *Křížovkami*, *doplňovačkami*, *kvízy*.

Celkem se ankety zúčastnilo 219 žáků z jedenácti tříd.

Žáci projeví přání, abychom se v časopise věnovali i dalším tématům, především *YouTuberům* a také činnostem a zajímavostem ze školní družiny a školní jídelny.

Pavla Evelin Chamková, VII.C
Eliška Mičulková, VII.C
S. K., VII.C
 Graf: **David Janáč, VII.C**

Co víme o Covid-19?

Covid-19 je infekční onemocnění způsobené koronavirem SARS-CoV-2. Šíří se buď vzduchem, nebo kontaminovanými předměty. Přenáší se kapénkovou nákazou. Největší riziko přenosu je proto ve velkých skupinách lidí, kteří jsou blízko u sebe. Prokázalo se, že SARS CoV-2 je nejbližší příbuzný netopýřímu koronaviru. Spekulace, že virus byl uměle vytvořen ve wuchanské laboratoři, se nepotvrdily.

Příznaky a stádia nemoci

Příznaky mohou být horečka, únava, dušnost, suchý kašel, bolest svalů a kloubů, ztráta čichu a chuti. Příznaky jsou podobné chřipce, což ztěžuje odhalení nákazy SARS-CoV-2, zvláště když se u mnoha lidí neprojeví. Za typické příznaky jsou považovány teploty nad 38 stupňů Celsia. U nakažených se rovněž objevují bolesti hlavy, žaludeční nevolnost a střevní potíže, silná bolest v krku nebo i rýma.

Covid-19 má tři stadia. V prvním jsou příznaky lehké a podobné chřipce. V druhém se po týdnu přidá lehký zápal plic, který může u části nakažených ve třetí fázi přejít do těžkého zápalu plic, jenž může vyústit až v selhání plic, i dalších orgánů, zejména ledvin.

Inkubační doba je 1–14 dní.

Prokázání nákazy

Nákaza se dá prokázat jen testy. PCR test, který se provádí u odebraného hleny z úst a nosu, zjišťuje, zda se ve vzorku objevila genetická informace viru SARS-CoV-2. Test potvrzuje přítomnost viru v těle. Jednodušší a rychlejší jsou antigenní testy.

Prevence

Zvýšená hygiena zejména rukou, předcházení kontaktu s osobami s respiračním onemocněním, vyhýbání se místům s vyšší koncentrací osob, posilování imunity a roušky.

Vědci z Univerzity v Edinburghu došli ke zjištění, že roušky jsou při správném zacházení mnohem účinnější než

dodržování sociálního odstupu. Jejich efektivita dosahuje při správném použití 99,9 % a představuje tak téměř dokonalou ochranu. Pokusy odhalily, že nasazené roušky snižují počet kapének až tisíckrát. Prokázaly, že pokud stojíte dva metry od kašlajícího člověka bez roušky, budete vystaveni více než desetitisícinásobku kapének v porovnání s tím, kdo stojí o půl

abyste užívali léky, které se předepisují během horečky, nachlazení a chřipky. Vážnější případy pak vyžadují hospitalizaci a péči zdravotnického personálu.

Vakcína proti koronaviru

Vakcinace je neefektivnější způsob, jak dlouhodobě zastavit šíření epidemie u nás i ve světě. Zavedení vakcinace pomohlo už v minulosti ke snížení či dokonce vymýcení řady nemocí (např. pravé

metru blíže, ale s nasazenou rouškou.

Léčba koronaviru

Pro většinu lidí je nejlepší léčba odpočinek a dostatečné pití tekutin. Lékař vám také může navrhnout,

neštovice, dětská obrna, záškrt). V Česku začalo očkování proti covidu 27. prosince 2020.

Markéta Boková, VIII.C

Foto: Unsplash

Distanční výuka

Po dobu osmi let, co chodíme do školy, jsme si zvykli na tradiční rituály před odchodem do školy. Vstávat před sedmou, vyčistit zuby, nasnídat se, sbalit si učení a vyrazit. Tyto návyky máme asi všichni, ovšem v březnu 2020 se vše změnilo. Ministerstvo zdravotnictví oznámilo první případ nové nemoci z Číny.

Pár dní na to bylo nařízeno uzavření všech škol a zahájena distanční výuka. Domnívali jsme se, že toto volno bude trvat sotva čtrnáct dní. Radovali jsme se a brali to jako prázdniny. Kdo by nebyl rád za volno v březnu? Ovšem učitelé to jako prázdniny nebrali a začali nás zásobovat úkoly přes školní aplikaci. Nu což, čas od času jsme vypracovali nějaký ten zadaný úkol.

Epidemie se nevyvíjela nejlepším způsobem a všem začalo docházet, že to na čtrnáct dní rozhodně nebude. Tato situace neměla v historii obdoby, a proto někteří učitelé chtěli být inovativní a začali vymýšlet svoje způsoby spojení s žáky. Jeden učitel vyučoval přes Webex, druhý přes Skype. Úkoly jsme jednomu měli zasílat přes mail, druhému na Bakaláře. Stávali jsme se odborníky přes výpočetní techniku a zároveň se naši vyučující stávali našimi žáky, kdy jsme je museli učit a poučovat, jak s těmito nástroji pracovat. Škola poté přešla na jednotnou platformu – Google Classroom.

A právě tady se začaly rodit ty největší perly. V každé hodině má někdo problém s připojením, mikrofonom. Vyvolání na těžkou otázku mají zpravidla buď problém se zvukem a zaznívají omluvy typu „sekáte se mi“, „spadla jste mi“, „nefunguje mi mikrofón“, „nejde mi zapnout mikrofón“, „já mluvím, ale vy mě neslyšíte“ a tak dále.

Postupem času jsme si odvykli našim rituálům, vstáváme těsně před zahájením vyučování, zuby si čistíme o přestávkách, snídáme během hodin, jsme zabalení v dekách či peřinách, někteří

si dokonce ze své postele udělali lavici.

Ovšem i u našich vyučujících není vždy dokonalá disciplína. Máme možnost nahlédnout do jejich domácností, poznat jejich děti, které se dožadují jejich pozornosti, seznámit se s jejich partnery, kteří přes rameno pozorují průběh hodiny.

Tímto způsobem jsme prožili zbytek školního roku. Na další rok se učitelé zvlášť těšili, že si nás konečně budou moci proklepnout ve školních lavicích. Avšak toto přání se jim splnilo pouze na chvíli a distanční výuka nastala znovu. Za sebe mohu říci, že neustálé sezení u počítače mi už leze krkem a doufám, že vláda už nikdy nebude muset na toto opatření sáhnout.

Horymír Zárecký, VIII.A

Foto: Unsplash

A zase distanční výuka!

Distanční výuku jsme poznali během tohoto roku docela dost dobře. Teď vám o naší online výuce něco řeknu.

Normálně do školy vstávám kolem šesté, abych se nachystala, upravila, najedla a stihla dojít na autobus.

Teď během online výuky stačí vstát půl hodiny před začátkem první hodiny. Zapnu počítač, převléknu se z pyžama a vyčkávám. Určitě se najdou i tací, kteří vstávají tři minuty před začátkem, zapnou notebook, aby se neřeklo, a spí dál, a také ti, co se nepřevlékají, protože je to vlastně zbytečné.

A pak jsou tu dvě skupiny lidí:

První skupina žáků se poctivě přihlašuje a připravuje na online hodiny, reaguje a plní své povinnosti.

Druhá skupina žáků se přihlásí, na začátku pozdraví, počkají, až učitel udělá prezenci a po zbytek hodiny dělá mrtvého brouka. Těžko říct, co dotyčný člověk na druhé straně dělá - hraje hry, možná projíždí sociální sítě, či spí.

Pak také nastávají situace, kdy něco údajně nefunguje. Nejčastěji se jedná o mikrofón. To zjistíme tak, že uděláme prezenci. To si všichni okamžitě zapínají mikrofón a odpovídají, aby náhodou neměli

Leave Meeting

The meeting has problem. Error code : 1132

neomluvenou hodinu. Ale pak, když se učitel žáka zeptá na nějakou otázku, tak můžete za chvíli v chatu vidět zprávu: „Nefunguje mi mikrofon“, a podobné vzkazy. Záhadou se stává, proč na začátku hodiny mikrofon fungoval a pak už ne.

Hlášky z online výuky

Každý z nás někdy slyšel nezapomenutelnou hlášku při online výuce jak od žáků, tak i od učitelů. Některé hlášky nebo výmluvy jsou časté a setkáváme se s nimi téměř v každé hodině:

„Nefunguje mi mikrofon.“
 „Nejde mi kamera.“
 „Já vás neslyším/nevidím.“
 „Slyšíte/Vidíte mě?“ „Už mě slyšíte/vidíte?“
 „Nefungoval mi budík.“
 „Vy se mi sekáte.“
 „Paní učitelko, mě to vyhazuje.“
 „Mně to nejde otevřít.“

Kromě těchto standardních výmluv se občas objeví i netradiční vysvětlení situací vznikajících při domácí výuce. Otázkou zůstává, zda to svědčí o nápaditosti jejich tvůrců, nebo o absolutním nezájmu

„Já jsem měl oběd.“
 „Já jsem zapomněl doma úkol.“
 „Přijede k nám kurýr.“
 „Potřebuju na záchod.“
 „Já si ten úkol nemám kde vytisknout.“

Někdy mají i učitelé dobré hlášky:

Ž : „Pane učiteli, hrozně se mi sekáte.“
 U : „Já jsem takový sekáč.“
 U : „Zapni mikrofon a odpověz na otázku.“
 Ž :
 U : „Neodpovídá, takže tady asi dneska není. Jsi tam, nebo mám k vám domů zavolat sanitku?“

Když se učitel snaží z žáka dostat odpověď při online hodině, připomíná mi tento rozhovor vyvolávání duchů.

U : „..... jsi tam?“
 U : „Jsi tu s námi?“
 U : „Slyšíme se?“
 U : „Haló jste tam?“
 U : „Zapni ten mikrofon a odpověz.“
 U : „Jestli nás slyšíš, tak odpověz!“

Naše chování, výmluvy či

že i učitelé se dokážou naštvat a občas svým výrokem zaperlit:

„Kdo mi smazal zápis?“
 „Přestaňte psát do toho chatu nebo vás vypnu.“
 „Můžete se mnou, sakra, komunikovat?“
 „Mě z vás treflí šlak.“
 „A to je problém!“
 „Čím mě nakrmíte tentokrát?“
 „Online škola nejsou prázdniny!“

A jak zodpovědně někteří z nás plní úkoly? Jeden příklad za všechny:

Pan učitel poslal dvanáctiminutové video do tělocviku, podle něhož si měli žáci zacvičit. Již po dvou minutách od odeslání dostal následující odpověď od žáka:

„Mám splněno....dobré to bylo!“

Markéta Boková, VIII.C

Adéla Bordovská, VII.C

S. K., VII.C

Foto: Unsplash

o daný předmět:

nezájem o výuku má za následek,

Perličky z online hodin češtiny, fyziky a matematiky

Každé ráno v 8 hodin na nás čekali učitelé na Google Meetu. Začínali jsme češtinou. A jak to probíhalo?

U: „Dobrý den. Dneska si napíšeme test. Zapněte si, prosím, kamery a mikrofony.“

A jaká byla reakce?

Ž1: „Pane učiteli, mi nejde mikrál.“

Ž2: „Mi nejde kamera.“

Ž3: „Já nemám kameru.“

Ž4: „Já vás neslyším.“

Ž5: „Vidíte mě?“

U: „Takže klasika. Poslal jsem vám do učebny test. Tak si ho otevřete, vyplňte a pošlete mi ho zpátky.“

Když jsme test dodělali, pokračovali jsme.

Ž: „Pane učiteli a co je teďka za hodinu?“

U: „Teď je mluvnice.“

Ž: „Dobře. Děkuji.“

o 5 minut později

Ž: „Pane učiteli, promiňte, že vám skáču do řeči, ale co je teď za hodinu?“

U: „Kolikrát se ještě zeptáš? Je mluvnice.“

Jak vypadalo kontrolování úkolů?

U: „Tak na dnešek jsme měli úkol. Doufám, že ho všichni máte.“

Ž1: „Pane učiteli, já zapomněl doma úkol.“

U: „A kde jsi? Nejsi náhodou doma?“

Ž1: „No, já jsem dneska u babičky a já si zapomněl vzít sešit.“

Ž2: „A já jsem nevěděl, že máme nějaký úkol.“

Ž3: „On měl být na dnešek?“

Jako další hodina nám začíná fyzika.

U: „Dobrý den, děcka! Jste všichni? Kolik vás je ve třídě?“

Ž: „Dvacet jedna.“

U: „No, ale vás tu je dvacet dva. Někde bude asi chyba.“

Ž: „Paní učitelko, ale ta dvacátá druhá jste vy.“

U: „A jo, dobře. Tak můžeme začít. Napište si toto zadání:

Auto jede trasu 80 km, jede rychlostí 50 km/h. Za jak dlouho trasu ujede?“

U: „Tak odpověz mi třeba ty, Vojto. Jak to vypočítáme?“

Ž: „No, já si myslím, že jedu v obci.“

U: „Ale já se neptám, kde jedeš. Ale jak to vypočítáme.“

Ž: „Tak to nevím.“

Po přestávce nám začíná matematika.

U: „Tak dneska tu máme určitě zase pyžamovou párty. Je to tak?“

Ž: „Ano, dneska zase.“

Vyučovací hodina už je v plném proudu, když se najednou ozve Aneta:

Ž: „Dobrý den, pane učiteli, já se omlouvám, já jsem přišla až teď. Mně nefungoval budík. Můžu se zeptat co děláme?“

U: „Aneto, už zase? Tak já ti to vysvětlím znovu.“

Pan učitel začal vysvětlovat znovu.

Ž: „Pane učiteli, vy se mi hrozně sekáte. Co jste říkal?“

U: „No, Aneto, zápis bude v učebně, tak se tam potom podívej a opiš si ho.“

Už máme půl hodiny za sebou a pan učitel zadává co dál.

U: „Tak, otevřete si prosím online cvičení Racionální čísla. Vypočítejte si z každého cvičení pět příkladů a napište je do sešitu.“

chat: „A co máme vlastně dělat?“

„Víte někdo, co máme dělat?“

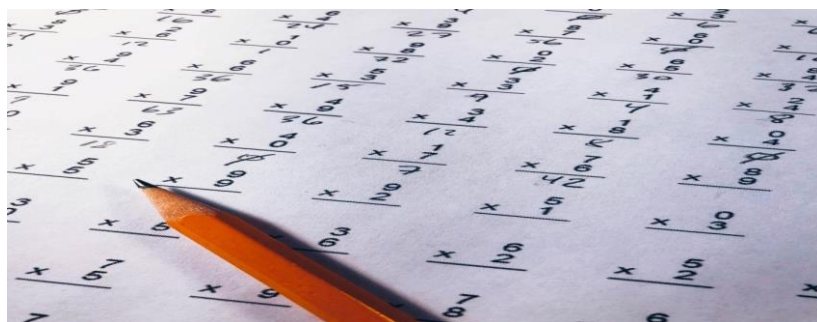
„Já nestíhám!“

Pan učitel si to přečte a znovu opakuje.

U: „No, myslel jsem si, že to chápete. Ale tak ještě jednou. Otevřete si online cvičení Racionální čísla a vypočítejte z každého cvičení pět příkladů, které si napíšete do sešitu. Všichni ví, co mají dělat?“

minuta ticha*

U: „Tak já tady ještě zůstanu a můžete se mě na cokoliv zeptat.“

S. K., VIIC
Adéla Bordovská, VIIC
Foto: Unsplash

DUEL: prezenční versus distanční výuka

V dnešním Duelu proti sobě stanou redaktory časopisu, Eliška a Nikola. Prostřednictvím svých argumentů uvedou výhody výuky ve školních lavicích a přednosti online výuky v domácím prostředí.

„Při učení v lavicích učitelé vyžadují klid, při online výuce zase naopak žáky žádají, aby něco řekli.“

Proč je výuka ve škole lepší?

1. Jsme mezi kamarády.
2. Více se toho naučíme, protože učitelé hlídají, jestli dáváme pozor, nebo ne.
3. Učitel má možnost vidět, jestli nám učivo jde, nebo nejde.
4. Učitel se jen tak během vyučování neztratí.
5. U cizích jazyků jde lépe slyšet výslovnost.
6. Nezaznívají pořád dokola výmluvy, že nám nejde mikrofon, kamera nebo zvuk.
7. Učitel se při výkladu učiva neseká.

8. Nesedíme pořád doma a máme alespoň procházku do školy a zpět.

9. Ve škole máme veškeré nástroje a pomůcky do výtvarné či pracovní výchovy, což doma nemáme a při tzv. nouzovém stavu se je ani nemůžeme koupit.

10. Máme zajištěný oběd a nemusíme si ho ohřívat.

11. Po škole se můžeme těšit domů.

Eliška Mičulková, VII.C

Proč je distanční výuka lepší?

1. Nemusíme vstávat tak brzo.
2. Většinou se nemusíme převlékat z pyžama.
3. Můžeme sedět či ležet na posteli během vyučovacích hodin.
4. Nemusíme nosit roušky.
5. Můžeme jíst a pít kdykoliv chceme.
6. Nemusíme se celkově upravovat.
7. Nemusíme se tolik stresovat při testech, protože můžeme více opisovat.
8. Můžeme jít kdykoliv na záchod.
9. Když nevíme odpověď na dotaz učitele, můžeme dělat, že nám nefunguje mikrofon.
10. Můžeme si nahlas říkat pomocné výpočty a nemusíme si je psát.
11. Můžeme si prohlížet jiné internetové stránky v průběhu vyučování.

Nikola Rárová, VI.A

Ilustrace:

Karolína Gliwitzky, VII.C

Doba covidová aneb Jak se doma nezbláznit

Během pandemie může být docela těžké se doma nějakým způsobem zabavit, proto tady mám pár tipů, co byste mohli doma dělat.

Vaření a pečení

Zkuste něco uvařit nebo upéct. Já sama jsem začala v poslední době hodně péct a vařit. Začněte s jednoduššími jídly, jako je třeba bábovka nebo nějaké těstovinové omáčky. Myslím si, že umět něco dobrého uvařit, je moc fajn dovednost.

Pohyb

V této době je určitě super chodit více ven. Proto můžete začít chodit třeba do lesa na procházky, nebo se víc věnovat sportu, který vás baví. Můžete si také stáhnout aplikaci, která měří kroky a v ní si nastavit přesný počet kroků, jež byste chtěli ujit (já mám deset tisíc na den).

Nová dovednost

Zkuste se naučit něco nového, jako třeba žonglování, kreslení, focení, šití, kouzla s kartami, hraní na nějaký hudební nástroj a spoustu dalších věcí, které jste se například chtěli naučit, ale nebyl na ně čas. Mě začalo bavit programování her ve Scratchi. Je to skvělá internetová stránka, na níž si můžete zadarmo naprogramovat jednoduché hry. Věřte mi, že tyto věci vás můžou zabavit na dost dlouhou dobu.

Hraní počítačových her

Můžete začít hrát novou hru na počítači, a tím nemyslím Minecraft, Fortnite nebo Among Us, ale nějakou úplně novou, která vám třeba přijde zajímavá, nebo se vám od pohledu líbí. Na takovou hru tady mám super tip. Hra, která mě v poslední době baví asi úplně nejvíce, se jmenuje Stardewvalley. Mám ji asi rok a pořád jsem ji nedohrála. Tuhle hru moc lidí nezná, ale to neznamená, že není dobrá.

Čtení

Zkuste si přečíst nějakou fajn knížku. Pokud se doma nudíte a nemáte co dělat, tak je podle mě čtení super činnost, která vás určitě na nějakou dobu zabaví.

Anna Hradilová, VII.A

Foto:Unsplash

Umělkyně s duší dobrodruha

Pedagogický sbor se od září 2020 rozrostl o několik nových členů, mezi nimiž byla i paní učitelka Romana Kubešová. Ta na naší škole učí výtvarnou výchovu a my jsme pokusili o ní dozvědět bližší informace.

Co se vám líbí a nelíbí na škole?

Bohužel jsem zatím měla jen málo prostoru, abych prostředí školy poznala, ale v tuto chvíli mohu říci, že se mi škola celkově moc líbí... Jsem nadšená z krásných, prosvětlených prostor, je příjemné pracovat v tak pěkném prostředí. Míle překvapena jsem byla i výtvarným ateliérem, který je skvěle architektonicky řešený, a navíc mi jej zanechala paní Jendryková skvěle vybavený. Ještě důležitější, než tyto estetické dojmy je atmosféra, která vládne mezi kolegy. Ačkoli jsem měla zatím opravdu málo času na seznámení s kolektivem, i tak jsem vycítila jejich velmi vstřícný přístup, čehož si vážím. V neposlední řadě se mi líbí (samozřejmě) i naši žáci a moc se těším, až se budeme setkávat v hodinách výtvarky za normálních podmínek.

Kde jste pracovala, než jste přišla na naši školu?

Letos je to šest let, co jsem začala pracovat na Základní umělecké škole ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde vyučuji jak děti, tak dospělé. Do loňského roku jsem byla „zapražena“ jako maminka na mateřské dovolené, zároveň jsem provozovala soukromé výtvarné kurzy pro dospělé a vyučovala na ZŠ Prigo. Ještě před odchodem na mateřskou jsem tři roky vyučovala na Střední uměleckoprůmyslové škole ve Frýdku-Místku. Kromě učení mě živí i tvorba grafiky a ilustrací.

Co děláte ve volném čase v době koronaviru?

Můj volný čas vyplňují mé děti a manžel. Není toho mnoho, co bychom mohli v této divné době

podnikat, ale mne stejně nejvíc těší jen tak s nimi trávit čas, ať už je to čímkoli. Ráda s nimi chodím do přírody, ráda s nimi poslouchám hudbu, tancujeme, rádi si povídáme. Manžel se věnuje horolezectví, takže v období od jara do podzimu se často nacházíme někde v blízkosti skal... A když se mi naskytne opravdu čas jen pro mě, tak si kreslím, protože to mě baví ze všeho nejvíce!

Kromě výtvarné činnosti máte i další zájmy?

Všechny mé zájmy se nějak točí kolem umění. Jsem milovník hudby (od jazzu, přes hip hop, operu až po metal), filmu a literatury. Fascinuje mě příroda a cestování (nejlépe tzv. na vlastní pěst). A moc mě baví trávit čas s mými přáteli, kteří se mnou mé záliby sdílejí. Užiju si s nimi hodně legrace....

Čím jste chtěla být, když jste byla malá?

Malířkou, učitelkou výtvarky, spisovatelkou a tanečnicí. A taky maminkou...

Co nejšilenějšího jste v životě udělala?

Trochu šílené bylo asi to, když jsem před třinácti lety vyjela s partou třech kluků starým (velmi starým) autem do Francie, kde jsme pokračovali v cestování stopem, přespávali jsme na plážích, kde jsme museli odhadovat velikost přílivu, abychom se neprobudili na moři... Párkrát se nám podařilo uvelebit se i na místech, o nichž jsme zjistili až ráno, že nebyly ke spánku úplně vhodné - například na golfovém hřišti, kde nás ráno probouzela policejní hlídka. Dobrodružné choutky nás nepřešly doteď, takže například vloni jsme trávili noc v sedle Baníkova (2000 m n.m.), kde dávají dobrou noc kamzíci a medvědi. Druhý den, když jsme pokračovali v přechodu přes Trikopy (dost nebezpečná trasa) jsem pochopila, že medvědi byli to nejmenší, čeho bych se měla obávat... Myslím, že takových zážitků mě čeká ještě hodně, protože jsem obklopena lidmi, kterým v žilách koluje dobrodružná krev.

Pavla Evelin Chamková, VII.C

Seznamka s žakij škotij

*konečně dostala i do závodního
teamu.*

Ano, závodím už třetím rokem na závodě Cream Bike Čeladná. Chystám se v budoucnu i na duatlon. Jezdím v týmu Bike Servis Beskydy.

Každý sport je nebezpečný. Já už jsem si například rozkousla jazyk nebo zvrtila kotník, ale to už si určitě udělala spousta sportovců.

Na kytaru hraju dva až tři roky klasickou hudbu. Než jsem se naučil pořádně hrát, tak mi to trvalo zhruba dva roky. Chodím také do

Hlavně mě navedl k tomuto sportu můj bratr, který jezdí už hodně dlouho závodně na silničním a horském kole. Od té doby, co jsem se o to dost začala zajímat, jsem se

Hasičem jsem už 6 let. Za těch šest let jsem byl na mnoha závodech. Někdy jsme se i umístili na stupni vítězů. Když jsem byl malý, tak se mi to líbilo. Řekl jsem to mamce a ta mě tam přihlásila.

Balet dělám už 7 let, a proto se hlásím na konzervatoř. Po sedmi letech jsem byla na mnoha vystoupeních. V dospělosti bych chtěla být učitelkou baletu na základní umělecké škole.

1. Lidový oblek se nazývá...	K								
2. Jak se anglicky řekne had?						E			
3. Butterfly je česky...						L			
4. Pruhovaný kopytník je...			B						
5. Otec se jinak řekne...									
6. Všichni ve škole musí dodržovat školní...									
7. Ten, kdo bojuje v království je...	R								
8. Tam, kde bydlím je můj ...						V			
9. Co vybuchuje a chrlí lávu?			P						
		5.							
11. Nebezpečný zelený plaz	L		G						

Aneta Kahánková, V.A
Jakub Kryške, V.A
Anna Pargačová, V.A

Pasování na čtenáře

Ve středu 30. září 2020 proběhlo v naší třídě 2.B v hodině čtení „Pasování na čtenáře“. Paní učitelka nám rozdala texty na čtení, které jsme si mohli vybrat. Každý přečetl svou říkanku, nebo pohádku, a tím jsme všem dokázali, že už umíme číst. Za odměnu jsme dostali každý malou knížku *Katka a klokan ze šuplíku* a odznak s nápisem *Jsem čtenář*. Jako třetí dárek jsme dostali průkazku malého čtenáře do městské knihovny. Všechny dárky jsme si vzali domů ukázat svým rodičům. Knížečky si přineseme zpět do školy a budeme si z nich číst ve čtenářské dílně.

Předávání slabikářů

Mezi nové školáky patří od září i žáci 1.C, kterým byly 24.11.2020 slavnostně předány slabikáře. Nyní už pilně cvičí a poznávají nové písmenka. Děti z nich měly velkou radost.

Vodní radovánky prvňáčků

Během měsíců září a říjen navštěvovala třída 1.C, společně s dalšími dětmi prvního stupně, místní plavecký bazén. Bohužel, stejně jako jiné sportovní aktivity, byl plavecký výcvik ukončen předčasně z důvodu pandemie.

Logická olympiáda

Žáci ZŠ Záhumí se zapojili do soutěže Logická olympiáda. Soutěžilo se ve dvou kategoriích, první z nich se týkala 3. - 5. ročníků, druhou skupinu tvořili studenti druhého stupně a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Konkurence byla obrovská, celkem se této akce zúčastnilo 29 385 dětí z celé České republiky.

Z prvního stupně si z žáků naší školy nejlépe počínala Ema Genzerová z 4.A, dále Marie Šostáková z 3.A a Anna Pargáčová z 5.A.

Celkově nejúspěšnějším řešitelem ze zástupců ZŠ Záhumí se stala Markéta Boková z 8.C, která postoupila do krajského semifinále. Z žáků 2. stupně se velice dobře umístili i Jindřich Sládek z 6.D a Tomáš Bok z 6.C.

Pohled na tuto soutěž očima Markéty Bokové:

Letos jsem se zúčastnila logické olympiády, která byla uspořádána od 8. 10. do 14. 10. 2020. Jako již tradičně se olympiáda konala online. Této olympiády jsem se letos zúčastnila asi popáté. Tento rok se mi podařilo postoupit do krajského kola, které se uskutečnilo 6. 11., taktéž online. V tomto kole byly otázky již opravdu záložné a do toho všeho Vás tlačí čas a stoupající nervozita. Bude-li se tato olympiáda konat i příští rok, chtěla bych se opět přihlásit.

Dějepisná olympiáda

Jubilejního 50. ročníku Dějepisné olympiády se i letos zúčastnili žáci naší školy. Jedná se o soutěž, kterou každoročně pořádá Národní pedagogický institut ČR. Tematické zaměření tohoto ročníku bylo *Labyrintem barokního světa (1556-1781)*.

Ve školním kole nejvíce vědomostí prokázal Horymír Zárecký, následovaný Markétou Bokovou a Vojtěchem Štefkem.

Tito žáci postoupili do okresního kola.

Pohled na tuto soutěž očima Markéty Bokové:

Tento rok jsem se 1. 12. 2020 zúčastnila dějepisné olympiády, která je organizována pro žáky 8. a 9. tříd a která proběhla online. Do této olympiády jsem se zapojila letos poprvé. Sice jsem některé odpovědi neznala, ale určitě jsem se dozvěděla spoustu nových zajímavostí. Do této olympiády bych se ráda zapojila i příští rok, bude-li to možné.

Mikulášský den

V pátek 4. prosince 2020 jsme všichni ve třídě 2.B netrpělivě očekávali Mikuláše, jestli i letos přijde a bude číst z knihy hříchů. Každý nečekaný zvuk z chodby vyvolával ve třídě strach a nervozitu, jestli dorazí i čerti. Docela jsme si vydechli, když přišel jen Mikuláš a donesl nám všem malou dobrotku a nikoho nám ze třídy nesebral. Celý den jsme měli ve třídě mikulášské učení a zábavu.

Zprávy z naší družiny

Před Vánoci se každým rokem v naší družině koná spousta akcí, jako například vánoční besídka, vánoční tvoření, rozsvěcování vánočního stromu nebo vánoční jarmark. Bohužel, letos z důvodu

pandemie se všechny tyto akce musely zrušit. Naštěstí však funguje internet a my jsme tak mohli dětem prostřednictvím našich neoficiálních webových stránek **DRUZINA-STASTNYCH-DETI.WEBNODE.CZ** posílat nápady a náměty na různé hry a tvoření.

Jelikož jsme se vánočního jarmarku nechtěli úplně vzdát, využili jsme opět tyto webové stránky a nabídli dětem i rodičům naše výrobky touto cestou. Nápad se rodičům zalíbil a krásné výrobky brzy našly své nové majitele.

V prosinci nám všem udělal radost čerstvý sníh, který jsme si alespoň na těch pár dní opravdu užili:

Celý kolektiv družiny všem přeje hlavně hodně zdraví a usměvavých dnů v novém roce 2021!!!

Ocenění žáků za práce o T. G. Masarykovi

V loňském roce uplynulo 170 let od narození prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. V rámci projektu Masaryk do škol se žáci naší školy zúčastnili celostátní soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s Masarykovým demokratickým hnutím „Tomáš Garrigue Masaryk – život, dílo a odkaz pro současnost“.

Cílem tohoto projektu je seznámit mladou generaci s nadčasovým významem Masarykových činů a myšlenek, zvláště v současné problematice době. K pochopení odkazu T. G. Masaryka bylo nutné prostudovat spoustu dostupné literatury a následně téma zpracovat literárně nebo výtvarně.

V minulosti slavnostní vyhlášení soutěže probíhalo v prostorách Magistrátu hlavního města Prahy. Tentokrát, vzhledem k epidemiologické situaci posledních měsíců, přijeli pořadatelé osobně v prosinci do naší školy, aby ocenili žáky Markétu Bokovou, Magdalenu Stanečkovou a Horymíra Záreckého. Vzhledem k tomu, že Magdalena už v tomto školním roce studuje střední školu, zastoupila ji při předávání její sestra Barbora.

Všichni tři žáci se svými literárními pracemi, s názvy *Medailonek Tomáše Garrigua Masaryka*, *Co se by T. G. Masarykovi ve škole stát nemohlo* a *Den s T.G.Masarykem*, úspěšně reprezentovali naši školu v celostátním měřítku. Magdalena s Horymírem obdrželi diplomy s poděkováním a Markéta dokonce získala diplom za krásné 4. místo. Oceněny byly i paní učitelky Dagmar Gajdušková a Jana Gurášová.

Ukázky oceněných prací:

Medailonek Tomáše Garrigua Masaryka

Dnes vám budu charakterizovat osobu, kterou jsem na živo neviděla a ani ji neuvidím, protože již nežije, ale přesto o této osobě víme mnoho informací a zajímavostí. Tento člověk byl a stále je velmi významný, protože se nacházel na postu prvního prezidenta Československa, takže všichni už ví, že jsem si zvolila Tomáše Garrigue Masaryka. Jeho přezdívky byly: tatíček Masaryk, prezident Osvoboditel.

Tomáš se narodil 7. března 1850 v Hodoníně. Zajímavostí je, že měl narozeniny i svátek v jeden den. Pocházel z chudé a obyčejné rodiny. Otec Josef, původem Slovák, byl kočárníkem a také byl negramotný. Až se Tomáš naučil psát, učil to svého otce. Jeho matka Terezie (rozená Kropáčková) pracovala jako kuchařka a uměla lépe německy než česky. Měl dva mladší bratry: Martina a Ludvíka. Další sourozenci Jan a Františka zemřeli jako malé děti. Masarykovi se přestěhovali do Čejkovic a později do Čejce. Studoval filozofii, po absolvování čejkovické školy studoval Tomáš Masaryk na gymnáziu v Hustopečích a později na gymnáziu ve Strážnici, které

však nemohl dokončit. Praktikoval krátce v hodonínské škole, učil se zámečnickem ve Vídni, později kovářem v Čejči, ale brzy nastoupil jako podučitel hustopečského gymnázia a chystal se ke studiu na německojazyčném gymnáziu v Brně. Později odchází do Lipska v Německu. Jel do Ameriky, kde se seznámil se svou budoucí ženou Charlottou Garrigovou, která zemřela v roce 1923, dožila se tedy 72 let. Měli spolu pět dětí: Alici, Jana, Olgu, Herberta a Eleanor, která zemřela jako malá. Pracoval na univerzitě, vydal časopis-Atheneum. Za 1. světové války pobýval v zahraničí. Návštěvou USA získal podporu pro vznik samostatného Československa. Pomohla nám Amerika a Anglie.

Masaryk měl rád svou rodinu a užíval si rodinný život. Miloval Moravské Slovácko, jeho rodný kraj. Zasloužil se o volební právo žen. Jeho manželka mu velmi pomáhala. Celá rodina milovala zpívání. Tomáš měl nejraději písně: Ach synku, synku a Teče voda, teče. Na to, že byl prezident, žil střídavým a skromným životem. Současně žil i zdravě. Udržoval si fyzickou, rád jezdil na koni (to lze poznat i z fotek, na kterých bývá vyobrazován na tomto zvířeti), také často chodil na procházky. Neustále se vzdělával a také si velmi rád četl.

Nikdy se moc nepřejídal, ale zbožňoval švestkové knedlíky sypané mákem. Ovšem měl rád i jiná jídla, například bramboračku, kyselo a třeba i halušky. Nejčastěji snídal ovocnou šťávu, ovoce. K hlavnímu jídlu míval černou kávu. Na večeri si dával bílou kávu, buchty nebo ovesnou kaši. Někdy si k večeri vzal topinky s česnekem.

Byl velmi zbožný. Lidé o něm říkají, že býval zásadový, hodně osob ho mělo rádo, také mnoho věcí znal a hodně se vzdělával. Zajímal se o Židy, hájil je. Zasáhl i v Hilsneriádě. Byl to proces s Židem Leopoldem Hilsnerem, který byl obviněn z vraždy Anežky Hružové. Někteří lidé si mysleli, že šlo o rituální vraždu, Masaryk byl však proti této domněnce a tím pádem se ho zastal. V 80 letech dostal mrtvici, později ochrnul, oslepl a měl výpadky paměti.

V roce 1935 byl po počtvrté zvolen, ale odstoupil, kvůli zdraví. Chodil do spolku, ve kterém byli i ostatní známí lidé, například Karel Čapek, říkali si Pátečníci. Jak jsem již zmiňovala, čas trávil často s rodinou, rád zpíval, také měl dobrý vztah k přírodě, nepřejídal se. Byl urostlý a štíhlé postavy. Když jeho manželka navždy odešla, stala se první dámou jeho dcera Alice. Zažil smrt svého syna Herberta, který zemřel na skvrnitý tyfus.

Frenštát navštívil třikrát: Poprvé, když projížděl z Ostravy do Valašského Meziříčí. Podruhé se zde i zdržel, protože se vyrazil podívat na Radhošť, moc se mu líbily ohně, které na Svatojakubskou noc všude šly vidět. Potřetí tímto městem projížděl do Hodslavic. Prezidentem byl v období 1918 - 1935.

14. 9. 1937 umírá v Lánech ve věku 87 let.

Markéta Boková, VIII.C

Den s TGM

Také si kladete otázku, jak asi probíhá den našeho prezidenta Masaryka? Náš článek vám objasní všechny otázky, které zajímají

pravděpodobně každého občana Československa.

Ráno vstává náš prezident velmi brzy ráno, aby měl více času ve vykonávání své důležité role prezidenta republiky, která sahá od Aše na západě Čech až po zakarpatský Užhorod. Prezident se připravuje na své časté návštěvy československých měst, obcí a vesnic. Když nastane čas snídaně, tak si náš prezident nechává uvařit silnou černou kávu a přinést čerstvé pečivo a ovoce z úrodných nížin okolo řeky Labe a Vltavy. Prezident snídá se svojí rodinou a čas od času jí svoje ranní jídlo s blízkými přáteli. Dopoledne naše hlava státu přijímá návštěvy od předsedy vlády a dalších politiků nebo významných osobností.

Po náročném a vytíženém dopoledni se Masaryk přesouvá ze své pracovny do jídelny společně se svou milovanou ženou Charlottou a dětmi a vybírají si svůj oběd z jídelníčku. Prezident si objednává své nejoblíbenější jídlo - knedlíky plněné švestkami sypané mákem, nebo cukrem. Oběd je zpravidla podáván vždy ve dvanáct hodin. Když rodina dojí vydatný oběd, vyrazí na svoji pravidelnou procházku okolo svého sídla v Lánech nebo se děti jdou dívat na promítání filmů, které probíhá třikrát do týdne.

Po obědě má čas na rodinu a odpočinek. Masarykovi tráví svůj čas především na zahradě svého sídla za Prahou nebo mají opět návštěvy svých přátel. Tomáš

i Charlotta často čtou knihy a popíjejí svoje víno nebo společně debatují ohledně problémů naší republiky. Charlotta ráda čte přírodopisné knihy o československé přírodě a zvířectvu. Masaryk má rád Bibli a historické kroniky jak československých, tak i dějin napříč světem.

Blíží se večer. Stmívá se a Masarykovi se chystají ke své večeri. Prezident preferuje lehké večeře, aby měl dobré spaní. Často si objedná pouze kaši s ovocem a vše zapíjí bílou kávou nebo britským černým čajem. Charlotta i Tomáš uloží své děti, ale tím jejich den nekončí. Prezident pracuje do pozdních hodin, studuje politické dohody, přemýšlí o budoucnosti Československa, píše dopisy svým protějškům nebo se připravuje na své cesty po Československu. Spát jde okolo jedenácté hodiny večer a uléhá do své měkké postele společně se svojí manželkou.

Doufám, že vám náš článek objasnil alespoň některé z vašich otázek, které jste si ohledně hlavy státu pokládali.

Váš časopis Prahohlas 1926

Horymír Zářecký, VIII.A

Skialpinismus

Skialpinismus (jinak zvaný skitouring, ski mountaineering nebo krátce skialp) je zjednodušeně řečeno "turistika na lyžích". Provozuje se v horách, podobně jako pěší turistika, místo pohorek ale obouváme lyžařské boty a potřebujeme speciální vázání a lyže se stoupacími pásy. Cílem je obvykle vyjít na lyžích na zvolený vrchol a pak sjet dolů, pokud možno v prašanu nebo v jiném, lyžařsky přívětivém sněhu.

Historie skialpinismu

Začátky skialpinismu se shodují se začátky lyžování ve Skandinávii. První skialpinistické túry sahají až ke konci 19. století. Jelikož neexistovaly lanovky, byl veškerý pohyb na lyžích tenkrát tak trochu skialpinismus.

V první polovině 20. století se lyžování pomalu měnilo ve sport a největší rozmach zaznamenalo v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století. Hodně přívrženců skialpinismu se rekrutovalo z řad horolezců.

V průběhu let se vylepšovalo i vybavení a túry na pásech získávaly na oblibě. V Evropě hlavně v Alpách a ve Skandinávii a v Severní Americe v posledních letech vytlačuje skitouring z volných svahů donedávna dominantní telemark.

Co musíte umět a potřebné vybavení

Pro aktivní provozování skialpinismu je potřeba jistých znalostí a dovedností – musíte umět alespoň průměrně lyžovat, mít fyzickou kondici, ovládat chůzi v horském terénu, zvládnout plánování túry a v neposlední řadě si musíte pořídit skialpové vybavení jako jsou lyže, boty, vázání nebo stoupací pásy.

Lyže jsou měkčí, širší a výrazně lehčí oproti sjezdářským, na špičce a patce jsou upraveny pro uchycení pásů. Na lyžích je namontované skialpinistické vázání, které má při výstupu volnou patku a na sjezd se přepne do režimu bezpečnostního vázání (jako u sjezdových lyží).

Pro výstup se na skluznici nalepí stoupací pásy, dříve to bývaly pásy tulení, dnes syntetické. Ty se před sjezdem odlepi. Boty pro skitouring jsou velmi lehké, umožňují pohodlně ohýbat kotník a lze je používat pro výstup i pro sjezd.

Na zledovatělém sněhu tuto výbavu doplňují tzv. hřebeny, cepíny nebo mačky.

Pravidla skialpinismu

Tato pravidla jsou určena především pro ty, kteří se na skialpových lyžích pohybují v lyžařských střediscích. Pokud patříte mezi ně, snažte se je dodržovat:

- V této oblasti chodíte pouze po vyznačených trasách pro skialpinisty. Pokud ve musíte pohybovat po sjezdovce, pak vystupujte vždy po jejím okraji a tak, abyste co nejméně omezovali

a ohrožovali ostatní lyžaře.

- Pokud chodíte ve skupině, vždy stoupejte v řadě za sebou.
- Buďte maximálně opatrní při terénních zlomech nebo při omezené viditelnosti, používejte oblečení výrazných barev nebo reflexní vestu, v noci zásadně noste rozsvícenou čelovku.
- Nevstupujte na sjezdovky, které se právě upravují.

Skialpinistické trasy v Beskydech

Pro všechny příznivce pohybu na „chlupatých“ lyžích jsou v Beskydech připraveny skitouringové trasy, které sice nenabízejí extrémní výstupy nebo drsné sjezdy, ale i v blízkosti vašeho bydliště můžete na skialpových lyžích zažít radost.

Na důležitých místech jsou trasy označeny žlutými terčíky, přesto se doporučuje stažení GPS souřadnic pro každou trasu.

Příklady vybraných tras v Beskydech:

- A - Lysá hora z Papežova
- B - Lysá hora ze Zlatníku
- C - Komorní Lhotka/Řeka
- E - Javorový vrch

Více informací a aktuální informace o skialpinistických trasách v Beskydech můžete najít například na internetových stránkách: <https://www.trasy-skialp-beskydy.cz/>.

Tomáš Bok, VI.C
Foto: Unsplash

Tradice u nás v době vánoční

Štědrý den plný kouzel

Štědrovečerní čas vnímali lidé v dřívějších dobách jako magický: plnil přání, zjevovala se prorocství a mohli jste ovlivnit blízcí se nový rok. Význam mělo podle pověr pro nadcházející rok prý už to, na který den v týdnu Štědrý den připadal:

- pondělí – dobrá úroda, hodně medu
- úterý – bude hodně vína a obilí
- středa – příznivý rok, mnoho vína, ale žádný med
- čtvrtek – velmi úrodný rok, jenom vína prostředně
- pátek – tuhá zima
- sobota – málo ovoce, ale vydaří se žito
- neděle – teplá zima

Své kouzlo určitě mají i *původně lidové tradice*:

Rybí šupiny pod talířem

Pod talíře se štědrovečerní večeri se dávají šupiny z kapra, které mají přinést po celý další rok dostatek peněz a hojnosti. Ten samý efekt prý nosí také drobné mince pod talířem.

Krájení jablka

Po večeri se nožem přepůlí jablko, ale pozor: musí se řezat kolmo ke stopce. Pokud má rozříznutý jádřinec tvar hvězdy, sejdou se všichni za rok ve zdraví. Tvar kříže podle našich předků znamenal nemoc či smrt.

Lodičky ze skořápek

V lavoru s vodou se nechají plout po vodě rozpůlené skořápky vlašských ořechů s malými zapálenými svíčkami. Ten, jehož lodička vydrží nejdéle svítit

a nepotopí se, má před sebou dlouhý a šťastný život. Když se lodička vydá doprostřed nádoby, vypraví se její tvůrce do světa. Pokud se skořápka drží u kraje nádoby, bude se naopak celý rok držet doma.

Lití olova

Nejlépe v ocelové nádobě se roztaví kousek olova. Do připravené nádoby s vodou se pak tekoucí olovo velmi opatrně celé nalije. Ve vodě vznikne z olova obrazec. Pak už záleží jen na fantazii, co může tvar představovat a jaký osud může člověku předurčovat.

Házení střevíce

Svobodné dívky hodí střevícem přes hlavu. Pokud se bota obrátí špičkou ke dveřím, čeká je svatba a odchod z domova. Pata ke dveřím naopak znamená, že zůstanou doma.

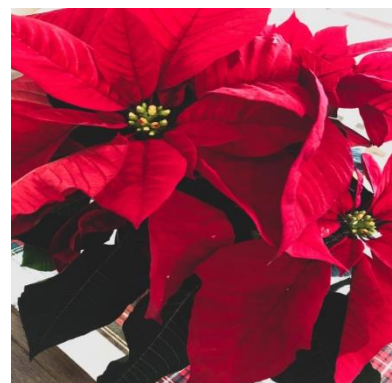
Novodobé vánoční tradice:

Betlémské světlo

Mezi vánočními zvyky zakořenily i některé novodobé: jedním z nich je od roku 1986 šíření Betlémského světla. To se každoročně před Vánoci zapaluje v betlémské jeskyni – podle tradice se právě zde narodil Ježíš Kristus. Plamínek pak skauti rozvázejí do mnoha evropských i několika amerických zemí, kde se pak šíří například v rámci bohoslužeb a charitativních akcí mezi občany. Do Česka (tehdejší ČSSR) se Betlémské světlo poprvé dostalo 23. 12. 1989. Nejdříve míří letecky do Vídně, odkud se dále přepravuje většinou po železnici.

Vánoční hvězda

Pryšec nádherný, vánoční hvězda neboli poinsettia, je považována ve všech koutech světa za ryze vánoční dekoraci. Nechybí ve většině českých domácností, které krásí často už na začátku adventu. K mání jsou nejrůznější barevné varianty, například bílá,

růžová i vícebarevná, favoritem ale stále zůstává červená. Spojení této rostliny s Vánoce není tak dávné, jako je tomu třeba u jmelí.

Pověry o tom, co nosí na Štědrý den smůlu

Respekt ke svátosti vánočních svátků je znát i z nejrůznějších varování. Čemu je tedy dobré se na Štědrý den vyhnout?

- Nevěste prádlo – vyčarujete si neštěstí v podobě oběšence mezi blízkými. Nemá se ostatně ani prát, protože to přináší smůlu.
- Nezametejte – vyhnali byste z domu duchy předků, kteří chodí v tento čas navštívit živé.
- U štědrovečerní tabule by neměl sedět lichý počet stolovníků, lichého by si odvedla smrt. Ochrání vás příbor a talíř navíc – pro doplnění do sudého počtu.
- Nevstávejte od stolu při štědrovečerní večeri, dokud všichni nedojí. Kdo od stolu vstane, podle pověr do roka zemře.
- Kdo na Štědrý den nedá nikomu dar, skončí do roka v bídě. S tím souvisí i chození na koledy – koledníci dávali lidem možnost udělat dobrý skutek tím, že je obdarují alespoň maličkostí.
- Na Štědrý den si od nikoho nic nepůjčujte, přitahuje to chudobu.

Tradice v cizích zemích v době vánoční

Vánoční sobí? Kdepak, klokani!

Australské a novozélandské Vánoce by jistě ocenil každý, kdo zrovna neholduje sněhobílé příkrývce a minusovým teplotám. Během posledního měsíce roku v těchto zemích vrcholí léto, ani to ale místní neodradí od slavností, které probíhají na pláži. Ani Santu neprovází sobí, ale pro zemi typičtí klokani. Slavnostní rozbalování dárků probíhá po vzoru anglicky mluvících zemí až další den ráno, poté se místo naší tradiční večeře koná slavnostní oběd, kdy se podává drůbeží maso nebo mořské plody.

Čtyřhodinová večeře a žádný spěch

Francouzi si při jídle naspěch nedávají – konzumace slavnostní večeře o několika chodech se často protáhne až na čtyři hodiny. Obsahuje nejrůznější plody moře a čokoládovou roládu, která je tradiční pro francouzské Vánoce. Na děti pak čekají dárky v punčoše nebo v botě, kterou předtím podstrčily pod stromeček. Ty roznáší francouzský archetyp Santy Clause, Otec Vánoc neboli Père Noël.

Nechte se pohlit brazilským temperamentem

Pokud jsou u nás Vánoce prožívány v duchu přídomku

„svátky klidu a míru“, opačně je tomu u energických a velkolepými oslavami proslulých Brazilců. Jejich Vánoce jsou našlapané ohňostroji, pouličním hlukem a blikajícími světly, kterými zdobí vše, co se dá. Večer se koná slavnostní grilování. Děti dostávají dárky od Santa Clause přesně o půlnoci.

V Rusku chodí Děda Mráz

Pravoslavné Vánoce se v největším státě světa slaví dvojím způsobem. Oslavy probíhají buď na Tři krále, nebo po starém na Nový rok, kdy rozdává dárky pod nazdobenou jedličku Děda Mráz doprovázený Sněhurkou. Celá rodina u jedličky tančí a zpívá a ujídá tradiční mandlový nákyp se sušeným ovocem. Během oslav nového roku nesmí chybět vepřové maso, křen a typický permík.

Santa Claus, světélkující domy a sváteční velkorysost

Pro Američany jsou Vánoce bezesporu nejvýznamnějším obdobím během roku. Typické jsou pro ně vehementně vyzdobené světélkující domy a všudypřítomná atmosféra pohlcující větší i menší města. Během večeře podávají pečeného krocana s nádivkou, velice oblíbený je také pudink a oblíbený dýňový koláč, dárky nosí následující den ráno Santa

Claus. Rodiny si během svátečního období navíc navzájem vypomáhají a je pro ně též typické darovat peníze nemocnicím a dětským domovům.

Smažené kuře z rychlého občerstvení

V Japonsku se Vánoce neslaví, přesto se i tam uchytily určité tradice. V osmdesátých letech spustila síť restaurací KFC marketingovou kampaň „Kentucky na Vánoce“, která se ale stala národní tradicí. Lidé z celé země tak během Vánoc chodí na smažené kuře do nejbližší pobočky KFC.

Vánoce i v zemích, kterým je křesťanství cizí

Vánoce jsou sice ryze křesťanským svátkem, pro thajské obyvatele to ale nepředstavuje překážku k oslavám, které jsou v místních ulicích dost živé a veselé. Na Santa Clause oděného v typickém červenobílém kostýmu narazíte na každém kroku, výlohy obchodů zdobí umělý sníh a vánoční stromky. Nechybí ani pro Vánoce typické dárky, které tvoří drobnější předměty, sladkosti a dárkové balíčky, ty větší přichází až při oslavách nového roku.

Markéta Boková, VIII.C

Foto: Unsplash

Recenze na knižní sérii

Kouzelný atlas putování časem

Autor: PhDr. Veronika Válková

Ilustrátor: Petr Kopl

Žánr: dobrodružný, historický, fantasy

Pro čtenáře od 9 let

Recenze

Série knih je o obyčejné dvanáctileté holce jménem Bára Holečková. Vlastně ona není obyčejná. Hlavně hrozně ráda čte, zejména knihy po mamince její babičky. Potom ji rodiče posílají na docela dost kroužků. Na klavír, francouzštinu a gymnastiku. A taky se Báře dějí divné věci. Rodiče se bez ohledu na její přání přestěhovali z jejich bytu v Praze, který měla Bára moc ráda, do domu se

zahradou v nějakém zapadákově za Prahou. I když, to se stává kdekomu. Ale že by někdo našel na půdě kouzelný atlas, to už tak běžné není. A Bára ho našla.

Společně s domem koupili také kočku Barču, která má s kouzelným atlasem bezpochyby něco společného. No a ten atlas Báru přenáší do minulosti...

Bářiny příběhy už jsou tak oblíbené, že nejen získaly "čtenářskou zkratku" a říká se jim

Bárovky, ale používají se na základních školách ke společnému čtení, i ke zpestření hodin vlastivědy nebo dějepisu.

Fanoušci Bářiných dobrodružství se také mohou stát členy Společnosti kouzelného atlasu.

Mé hodnocení: ★★★★★

Magdaléna Jurková, VII.A

Uhádni pohádkovou postavu

V následujícím textu je vynecháno jméno hlavní postavy známé filmové pohádky a místo něj jsou jen prázdná místa. Uhádneš, o jakou postavu se jedná?

Pošli nám správnou odpověď a můžeš vyhrát některou ze zajímavých cen. Každý žák může zaslat jen jednu odpověď na email: redakce@skolafren.cz

V emailu nezapomeň kromě odpovědi uvést své jméno a třídu. Správnou odpověď uveřejníme v příštím čísle spolu s vyhlášením tří výherců, kteří budou vylosováni.

_____ žije kdesi v krkonošských horách s dalšími postavami - Anče, Kuba a hajnej, ke kterým se často chová velmi hrubě.

Myslím si, že vzhled _____ není třeba nějak dlouho rozvíjet, protože si snad každý pamatuje jeho hnědé kotlety, klobouk, neustále zamračený obličej. Na sobě nosí světle zelenou mysliveckou kamizolu s bílou košilí a tmavě zelené sako. Tělo má velice obézní, nafouklé líce a několik brad vypovídá o jeho vlastnosti lenosti a spoléhá, že za něj všechny práce udělá Kuba s hajným.

_____ v rozčilení kolem sebe máchá, dělá prudké pohyby, tříská, křičí a vždy je rudý jako rajče. Jeho nejznámější hláška je himl, hergot, donrvetr, kterou říká snad v každém dílu pohádky.

Jediný člověk, kterého má _____ rád, je on sám. Ostatním jen rozkazuje a poroučí. Jeho snad největším nepřítelem je Krakonoš, který mu často zhatí jeho sobecké a chamtivé plány. V případě, že Krakonoš nevěděl o _____ plánech, sojka to na něj požalovala. Sojku _____ nesnášel možná víc než Krakonoše.

Práce, to je něco, k čemu se _____ nikdy neměl. A když se už nějaká ta práce objevila, zapřáhl Anči, Kubu a hajného, kterým nadiktoval úkoly. _____ představa života je, že by se jen ládovo knedlíky a vepřovým a občas by zadal úkol svým posluhovačům.

_____ žil v domě na samotě uprostřed Krkonoš, obklopený přírodou, takže si myslím, že příroda mu nevadila. Navíc mu někdy příroda i něco přihodila, třeba skálu ze svého bohatství a tak dále.

Jeho nadání či schopnosti je těžké vyjmenovat a musel jsem dlouho přemýšlet, ale myslím si, že umí výborně diktovat a rozkazovat. A co se týče jeho vzteku, snad nikdo na světě nezrudne víc než on.

Abych to nějak shrnul, každý si možná pamatuje postavu _____ jinak, ale tento popis byl podle mých domněnek a vzpomínek. A ačkoli je _____ protivný, ukřičený, vznětlivý a tak dále, nedovedu si představit tyto pohádky bez něj.

Horymír Zářecký, VIII.A

Soutěž o cenu

17. listopad 1939

17. listopad se zapsal do historie jako Den boje studentů za svobodu a demokracii. Mezinárodní den studentstva, někdy též Světový den studentstva, je připomínkou tragických událostí, k nimž došlo v období od 28. října do 17. listopadu 1939 v tehdejším Protektorátu Čechy a Morava. Vše začalo násilným potlačením poklidné demonstrace u příležitosti 21. výročí vzniku Československa dne 28. října 1939 v Praze. Na potlačování demonstrace, jež se konala na Václavském náměstí, se kromě sil pořádkové policie podílely i jednotky SS. Následovaly další střety na jiných pražských místech, při nichž Němci stříleli nejen pro výstrahu, ale i do demonstrantů.

V noci z 16. na 17. listopadu došlo k rozsáhlému zatýkání českých studentů v Praze, v Brně a v Příbrami. Studenti zatčeni gestapem a jednotkami SS v Praze byli dopraveni do ruzyňských kasáren, kde došlo i k popravě devíti představitelů studentských organizací. Celkem 1200 zatčených studentů bylo poté převezeno do německého koncentračního tábora Sachsenhausen-Oranienburg, odkud jich byla většina propuštěna koncem roku 1942, zbytek pak v lednu 1943. Třicet pět studentů útrapy koncentračního tábora nepřežilo.

17. listopad 1989

Studenti oslavovali na Václavském náměstí v Praze "Den studentstva" a také protestovali proti vládnoucímu komunistickému režimu. Tato demonstrace nebyla oficiálně povolena, proto komunisté povolali policisty, kteří tuto demonstraci nelítostně krvavě potlačili. Tato událost byla počátkem sametové revoluce, která vedla ke svržení totalitního režimu v Československu.

Vzpomínky rodičů a prarodičů žáků z 6.B na události 17. listopadu

17. listopad 1939

Ptal jsem se dědy a říkal, že se zavřely vysoké školy na dobu tří let.

Otec říká, že s vyhlášenou mobilizací byl spojený začátek druhé světové války. V dějepise toto téma probírali snad v posledním osmém ročníku. Ale jen okrajově, protože veškerá výuka byla směřována k přijímacímu řízení na střední školy.

17. listopad 1989

Moje mamka byla malá, proto si toho už moc nepamatuje, ale můj tatka studoval na střední škole. Chodil na demonstrace v centru Ostravy a aktivně navštěvoval stávkující studenty VŠB. O událostech 17. listopadu se dozvěděl prostřednictvím studentů vysoké školy až 20. listopadu, kdy viděl amatérské záběry z demonstrace na Národní třídě na videokazetě.

Mamka měla 12 let, byla v sedmé třídě. Pamatuje si, že se o tom hodně mluvilo a i lidé ve Frenštátě se začali scházet u kašny na náměstí. S kamarádkou se byla dívat na podloubí na demonstrující skupiny. Všichni dostávali trikolóru k připnutí na bundu. Potom se vedly i rozhovory s některými učiteli.

Tatka studoval vysokou školu v Olomouci a demonstrací se účastnil.

Mamka si vzpomíná, že jak byla malá, tak v obýváku měli velkou černobílou televizi TESLA, ale bez dálkového ovládače. Takže mamka s tetami chodily zapínat, přepínat programy, vypínat televizi babi a dědovi. Mamku politika nezajímala, ale babi s dědou to probírali.

Děda byl v té době policista a dostal rozkaz připravit se na zásah. Ten se ovšem v našem městě nekonal. Babička byla s maminkou doma a čekaly na zprávu od dědy.

V té době byla matka v sedmé třídě a dění kolem tohoto data moc nevnímala. Něco málo se dozvěděla od spolužáků a zaznamenala u některých učitelů určitou nervozitu z nastalé situace. Přestala se vyučovat občanská výchova a byla možnost výběru cizího jazyka, protože do té doby se vyučoval jen ruský jazyk. Učitelé je k tomu moc neinformovali. A dopad této stávkové studentů za demokracii a svobodu začala pociťovat v pozdějším věku.

Oproti mamince měl otec v době listopadových událostí již devatenáct let. Vyrůstal a žil v zapadlé vesnici v česko-polském pohraničí a samotné pražské události se jej v daný okamžik nijak nedotkly. Informace o aktuálním dění se k němu samotnému, stejně jako k jeho okolí, dostávaly pouze prostřednictvím sdělovacích prostředků.

Na sametovou revoluci jsem se ptal moji babičky. Ta má v Praze bratra, takže díky strejdovi věděla, co se tam děje. Podle babičky i strejdy byli všichni lidé šťastní, plakali, cinkali klíči na Václavském a Staroměstském náměstí, všichni stáli při sobě a věřili, že se budeme mít lépe. Že můžeme začít podnikat, že se otevřou trhy, začneme cestovat a že bude svoboda. Podle babičky to ale nemělo očekávaný efekt.

V této době mí rodiče měli 8 let a mamka si pamatuje, že kvůli tomu nejeli se školou do divadla. Jinak se jich převrat nijak nedotknul. Jen si vzpomínají na tzv. kuponovou privatizaci, která potom byla.

Ptal jsem se mamky a její největší vzpomínka je, že v tu dobu seděla celá rodina u babičky v obýváku, poslouchali rádio, jak probíhá demonstrace v Praze a všichni byli nadšení a těšili se, že budou svobodní.

Markéta Boková, VIII.C

Foto: Unsplash

Pomlčková válka aneb Co předcházelo rozdělení Československa?

Po pádu komunismu v Československu byla nastolena opět demokracie. Slovákům svítla naděje na projednání sporu o autonomii a tento spor začal poměrně nepatrně – rozporem o společný název státu.

Když se rozhořel spor o společném názvu státu, později se mu bude říkat pomlčková válka, Slováci prosazovali federaci s pomlčkou a velkým písmenem u svého státu (Česko-Slovenská federativní republika), Češi později ustupují v otázce federace (Československá federativní republika), přičemž Slováci mohli používat pomlčku. To vše se opět mění po měsíci, spor vrcholí a vztah Čechů a Slováků značně ochladl. Novým názvem je Česká a Slovenská Federativní Republika. Zatímco vlády obou členských států federace řešily budoucnost státu,

v Bratislavě vypukají demonstrace radikálních nacionalistů. V ulicích Bratislavy se objevil Tiso na transparentech demonstrantů. Vztahy se vyostřují, při projevu Havla na Slovensku létaly vzduchem vajíčka. Slovensko chce při vstupu do Evropské unie mít svou hvězdičku a židli. Proces rozkladu urychlují volby 1992, končí doba váhavého Pitharta a Černogurského. Funkcí premiérů se ujímají Václav Klaus a Vladimír Mečiar, kompromis už není na místě – oba premiéři se scházejí v Brně ve vile Tugendhat a vyjednávají. Mečiar chce pro Slováky vydupat co nejvíc výhod, Klaus to samé pro Čechy. Slovenská rada deklaruje svrchovanost Slovenska a následně Václav Havel rezignuje na svoji

funkci prezidenta, nechce přihlížet rozpadu státu. Dne 26. srpna 1992 se v Brně podepisuje klíčová dohoda, ovšem Klaus odmítá rozdělení Československa oznámit lidem. Mečiar oznamuje termín 1. ledna 1993, začíná se řešit nová hranice a rozdělení majetku. Na Nový rok se v obou zemích slavilo, spor byl konečně vyřešen.

Celý svět rozdělení velmi ocenil po zkušenostech z rozdělení Jugoslávie, kdy bylo prolito mnoho krve. V dnešní době spolu Česká a Slovenská republika úzce spolupracují a vztahy jsou velmi dobré, spíše výborné.

Horymír Zářecký, VIII.A

Foto: Unsplash

Přetvární časem

Rozumíte řeči starší generace?

1. Babička ti řekne, že ve vedlejším pokoji je na stole **POPISNICE**. Co má na mysli?

- a) papír
- b) propisku na psaní
- c) slohovou práci, kterou ti chce zkontrolovat

2. Co je to **ŠUFÁNEK** ?

- a) staré označení pro oděv župan
- b) naběračka na polévku
- c) šuplík, který je možný zamknout

3. Prateta křičela v autě na prastrýce: „Dej pozor na **ŠRAŇKY**!“ O čem asi mluvila?

- a) má si dát pozor na závory přes železniční přejezd
- b) upozorňuje na sáňky, které si nechaly na cestě děti
- c) prastrýc si zase nezavázal tkaničky u bot

4. Co je to **JEZLÍN**?

- a) staré označení pro město Zlín

- b) vzácný strom
- c) talíř

5. Dědeček zavelí: „Běž nabrat **ERTEPLE**!“ Co máš přinést?

- a) uhlí, aby se mohlo zatopit
- b) hnůj na záhony
- c) brambory

6. Kdo je **ABONENT**?

- a) osoba, která nepije alkohol
- b) nejvyšší představitel kláštera
- c) předplatitel

7. Kamarád na půdě našel **EŠUS**? Zlatý poklad to nebyl, tak co to mohlo být?

- a) cestovní kovový hrnec
- b) kolo používané v 1. pol. 20. století
- c) starý stan pro osm lidí

8. Co je to **SKŘIDLÁ** ?

- a) ostrý vrták na železo
- b) poklička na hrnec
- c) starší označení pro křidu

9. Rodiče tě posílají do **LIDUŠKY**, co tím myslí?

- a) máš sbalit Lidušku od sousedů, která se ti už delší dobu líbí
- b) dávají ti najevo, že už tě mají plné zuby a nemáš je otravovat
- c) posílají tě do umělecké školy

10. Co je to **RÁNOKLADKA** ?

- a) rákoska, která se používala ve škole
- b) náplast na rány
- c) budík, který probouzel děti do školy

Správné odpovědi naleznete na poslední straně časopisu.

Adéla Bordovská, VII.C

Foto: Unsplash

Pes - nejlepší kamarád

Pes je úžasné a věrné zvíře. Když se podíváme trochu dál do historie, tak zjistíme, že veškerá psí plemena, ať velká, nebo malá, vznikla z vlka. Ti se přibližovali k našim obydlím už odjakživa, postupem času zjistili, že u nás dostanou potravu lehce.

Ze začátku si ji lovili sami..., my na ně nadávali..., potom jsme však byli rádi za jejich společnost, případnou ochranu, a potravu od nás začali dostávat.

Lidé psy začali využívat v běžném každodenním životě. Ze psích společníků se tak stávali psi lovečtí, protože lovili kachny, jezevce a větší divoká zvířata. Další skupinou byli psi pastevečtí, jejichž označení pochází z toho, že pomáhali člověku s chovem ovcí, krav a jiných zvířat. Úkolem psů hlídacích bylo hlídání lidských obydlí a území. V neposlední řadě to byli psi „polštářoví“, které jsme mohli spatřit u králů, císařů a jiných panovníků.

Bohužel ne všichni psi měli to štěstí. Někteří z nich byli nasazováni do bojů a závodů..., většina z nich to nepřežila.

Psích plemen je v současné době přes jeden tisíc, od malinké čivavy až po velká plemena, jako jsou anglická doga, vlkodav či bernardýn.

Mnoho z těchto dvounohých zvířat se dodnes využívá na rychlostní závody. Patří k nim například vipeti nebo chrti, bohužel stejně jako v minulosti, tak i v současné době, některé z nich dopadají špatně. Když už zvířata z rozličných důvodů nemohou závodit, jsou utrácena. Naštěstí existují nadace na záchranu těchto psích chudáčků. Proto mohou svůj život dožít v lásce.

Abychom mohli pejskům porozumět, existuje celá řada knih a filmů. Mezi ně patří *Psí cesta*, *Psí domov*, *Psí poslán*í, *Zákony smečky*, *Psí slib* a k mým nejoblíbenějším patří *Gump - pes, který naučil lidi žít*. Právě tato kniha pomáhá svým prodejcem k existenci útulků a záchraných stanic psích kamarádů. Koho nebaví číst, může si počkat na film, premiéra tohoto snímku se očekává v dubnu 2021, nebo si pustit audioknihu.

Anežka Jašková, VI.A

Foto: Unsplash

Pejsek ano, nebo ne??

Mít psa je terapie (léčba), která vás dokáže uklidnit, utěšit a potěšit. Je vám smutno, jste nemocní, zkrátka vždy, kdy je vám nejhůř, pejsek to vždy vycítí a je u vás. I tohle můžete říci rodičům, pokud je začnete přemlouvat, že chcete pejska jako nového kamaráda, partáka. Musíte si uvědomit, co vše pejsek potřebuje a co budete muset omezit. Rodičům naopak slíbit, že přestože budete s pejskem trávit hodně času venku, tak nebudete zapomínat na své povinnosti doma a ve škole.

Mít psa vás naučí dodržovat návyky. Budete ho muset krmit, venčit a hrát si s ním v určitou dobu. Starost o něj vás donutí chodit dřív spát a dřív vstávat, abyste ho mohli vyvenčit. Už žádné ponocování u počítače nebo televize.

Neříkejte rodičům jen „chci psa“! Nejprve byste si měli pořádně zjistit, které plemeno chcete a jak a kdy ho můžete získat. Až poté doma oznamte, že byste chtěli psa. K tomuto oznámení uveďte jakou rasu a také informace o konkrétním pejskovi, o němž si myslíte, že bude vyhovovat všem doma, ukažte fotku, málokdo přece odolá fotce psího miminka.

A která rasa pejska je nej?

Každý si musí vybrat podle sebe, ale já bych vám doporučila tyhle:

Určitě dobrou volbou by byla KOLIE. Ty se vyznačují tím,

že jsou nejen velmi přátelské, milé a hodné, ale i velice chytré, a proto se využívají k různým sportům, agility či dogdancingu. Potřebují spoustu pohybu a péče.

Další můj tip je VYŽLE (OHAR). Patří k milým psím kamarádům, svoji rodinu si chrání a drží se jí. Jde o psy vyšlechtěné k lovu zvěře a jejímu aportování a vhodné k dětem.

Dalším partákem by mohl být ZLATÝ RETRÍVR. Jde o úžasné, milé a láskyplné plemeno. Pokud se mu budete věnovat, snadno se vycvičí. Je velice empatický, vycítí, kdy je vám například smutno. Pro své vlastnosti je často využíván jako vodící pes, nebo jako společník k nemocným lidem. Ale i u vás doma by se jistě rychle stal oblíbeným domácím mazlíčkem milujícím jak děti, tak i rodiče!

A PROTO MAMI, TATI, DOVOL PEJSKA!

Anežka Jašková VI.A

Foto: Unsplash

Dějepisný kvíz - starověký Egypt

1. Jak se nazývala významná řeka, v jejíž blízkosti se zrodila egyptská civilizace?

- a. Nil
- b. Eufkrat
- c. Indus

2. Která z uvedených společenských skupin byla v Egyptě nejnižší postavená?

- a. obchodníci
- b. otroci
- c. kněží

3. Bůh "RE" byl bůh?

- a. slunce
- b. hor
- c. úrody

4. Který z uvedených pojmů přímo nesouvisí se starým Egyptem?

- a. papyrus
- b. vědy
- c. pyramidy

5. Jaký byl název egyptského panovníka?

- a. vezír
- b. archont
- c. faraon

6. Jak se jmenovalo obrázkové písmo v Egyptě?

- a. démotické písmo
- b. hieroglyfy
- c. klínové

7. Které zvíře bylo v Egyptě nejoblíbenější?

- a. krokodýl
- b. kočka
- c. velbloud

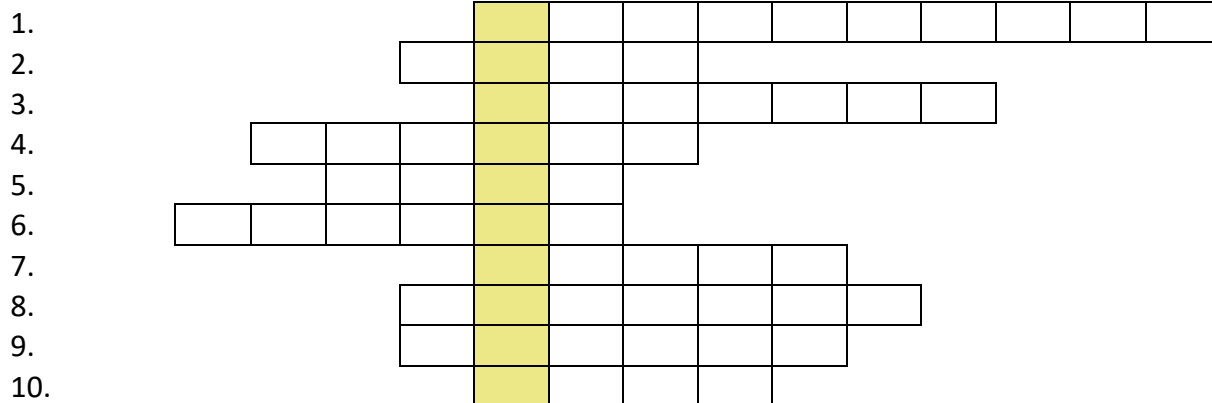
Správné odpovědi naleznete na poslední straně časopisu.

Barbora Stanečková, VI.A

Foto: Unsplash

Kvízy a křížovky

Křížovka v německém jazyce

TAJENKA: V tomto období je nejdůležitější

1. V den, kdy jsme se narodili, slavíme
2. jsou peníze nebo růže přináší.
3. Po sobotě přichází
4. Pohádka (2017) Nejlepší (jedna z hlavních rolí Zdeněk Piškula)
5. Mazlíček, který je domestikovaná šelma, předchůdce tohoto mazlíčka byl v minulosti vlk.
6. Typ horniny, s touto věcí se dá taky psát například na tabuli.
7. Co můžeš udělat, neodkládej na zítřek.
8. Druhý měsíc v roce je
9. V tomto ročním období prožíváme Vánoce.
10. Naříkat jako raněné

(Správné odpovědi naleznete na poslední straně časopisu.)

Markéta Boková, VIII.C

Výtvarné práce

Technika vymývané klovatiny – 5.B

společné dílo II.B

Hana Bušinová, II.B

Karolína Gliwitzky, VII.C

společné dílo I.B

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI KVÍZŮ A KŘÍŽOVEK:

Křížovka (str.11): „Jsme třída 5.A“

Rozumíte starší generaci (str.21): 1.a), 2.b), 3.a), 4.c), 5.c), 6.c), 7.a), 8.b), 9.c), 10.b)

Dějepisný kvíz (str.23): 1.a), 2.b), 3.a), 4.b), 5.c), 6.b), 7c)

Křížovka v německém jazyce (str.23): V tomto období je nejdůležitější **GESUNDHEIT (zdraví)**

1. Geburtstag (narozeniny), 2. Zeit (čas), 3. Sonntag (neděle), 4. Freund (přítel), 5. Hund (pes), 6. Kreide (křída), 7. Heute (dnes), 8. Februar (únor), 9. Winter (zima), 10. Tier (zvíře)

Ročník č.1/2021

Časopis vydává ZŠ a MŠ Frenštát pod Radhoštěm, Záhumí 408, okres Nový Jičín

Redakční tým: Tomáš Bok, Markéta Boková, Adéla Bordovská, Anna Hradilová, Pavla Evelin Chamková, Filip Christodulos, David Janáč, Anežka Jašková, Magdaléna Jurková, S.K., Eliška Mičulková, Nikola Rárová, Barbora Stanečková, Horymír Zárecký

Spolupracující žáci: Aneta Kahánková, Jakub Kryške, Anna Pargáčová

Ilustrátoři: Karolína Gliwitzky, Magdaléna Zajacová

Fotograf: Filip Christodulos

Autor loga časopisu: Jiří Svíčka

Grafické zpracování: Jiří Svíčka, Mgr. David Hýl

Titulní strana: Filip Christodulos, Magdaléna Zajacová, Jiří Svíčka

Editor a korektor: Mgr. David Hýl

Spolupracující pedagogičtí pracovníci: Mgr. Jana Babincová, Jana Fabíková, Mgr. Dagmar Gajdušková, Mgr. Jana Gurášová, Mgr. Renáta Lubojacká, Mgr. Veronika Pítrová, Mgr. Kristýna Ryšková, Mgr. Stavinohová Andrea, Mgr. Zrubková Miroslava

Adresa redakce: ZŠ a MŠ Frenštát pod Radhoštěm, Záhumí 408, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm, okres Nový Jičín

Email redakce: redakce@skolafren.cz